

ผัดนัดชำระหนี้ เพราะกรมการตรวจรับงานนานถึง ๓๙ วัน !!

โดย นายปกครอง

แน่นอนว่า ... ในการตรวจรับงานจ้างนั้น ผู้มีหน้าที่คือคณะกรรมการตรวจการจ้างจะต้องตรวจสอบงานด้วยความละเอียดรอบคอบ ทั้ง “ปริมาณ” และ “คุณภาพ” หากทั้งสองอย่างเป็นไปตามสัญญา จึงจะรับงานและส่งเบิกจ่ายเงินค่าจ้างต่อไป ซึ่งหากการตรวจรับงานผิดพลาดไม่เป็นไปตามสัญญา คณะกรรมการตรวจการจ้างก็อาจต้องรับผิดชอบได้

อย่างไรก็ตาม แม้ระเบียบของทางราชการจะมีได้กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดในการตรวจรับงานไว้อย่างชัดเจน หากแต่กำหนดเพียงว่าให้ดำเนินการโดยเร็วที่สุด ซึ่งก็ได้หมายความว่า จะตรวจรับงานนานเท่าใดก็ได้ โดยอ้างเรื่องความสงสัยในคุณภาพงาน

คดีที่นำมาพูดคุยกันในวันนี้ ... เป็นตัวอย่างข้อพิพาทเกี่ยวกับการตรวจรับงานล่าช้าของราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๖๕ กำหนดว่า **“คณะกรรมการตรวจการจ้างมีหน้าที่ดังนี้... (๓) โดยปกติให้ตรวจผลงานที่ผู้รับจ้างส่งมอบภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบการส่งมอบงาน และให้ทำการตรวจรับให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็วที่สุด...”**

กรณีการตรวจรับงานนานถึง ๓๙ วัน โดยอ้างเหตุเคลือบแคลงสงสัยในคุณภาพงาน จะทำให้หน่วยงานในฐานะผู้ว่าจ้างตกเป็นฝ่ายผิดสัญญาในการชำระหนี้ค่าจ้างหรือไม่? มาดูกันครับ ...

มูลเหตุของคดีเกิดจาก อบต. ได้ทำสัญญาจ้างบริษัทของผู้ฟ้องคดีปรับปรุงถนน โดยเริ่มสัญญาในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๐ และสิ้นสุดสัญญาในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๐ ขอส่งมอบงานและขอเบิกจ่ายเงินค่าจ้างทั้งหมด

คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจผลงานในวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๐ โดยมีความเห็นว่าเป็นไปตามปริมาณงานเป็นไปตามสัญญาแล้ว แต่ในด้านคุณภาพยังไม่สามารถตรวจรับงานได้ เนื่องจากไม่มีความรู้ทางด้านงานช่างที่เกี่ยวกับใบรับรองผลิตภัณฑ์และผลทดสอบวัสดุแอสฟัลต์ ประกอบกับผู้รับจ้างได้ทำการปูยางแอสฟัลติกคอนกรีตในช่วงกลางเดือนเมษายน ๒๕๖๐ แต่ใบรับรองคุณภาพแอสฟัลต์จากกรมทางหลวงกำหนดให้ใช้ได้ในระยะเวลาดังตั้งแต่วันที่ ๑ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ เท่านั้น

อบต. จึงแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีนำใบรับรองคุณภาพแอสฟัลต์ที่อยู่ในห้วงระยะเวลาการดำเนินการมาแสดง หรือให้นำวัสดุชิ้นผิวจราจรที่ได้สุ่มเจาะตัวอย่างไว้ไปทำการทดสอบหาค่าส่วนผสมจากหน่วยงานของทางราชการซึ่งเป็นที่ยอมรับ

ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ชี้แจงว่า ผู้ฟ้องคดีได้ทำงานที่รับจ้างเป็นไปตามที่กำหนดในสัญญา และได้ใช้ยางแอสฟัลติกคอนกรีตที่ได้รับรองมาตรฐานจากกรมทางหลวงรวมทั้ง อบต. ก็ได้เปิดถนนให้ประชาชนใช้สัญจรแล้ว ถือว่าได้รับมอบงานแล้ว และมีหน้าที่เบิกจ่ายเงินค่าจ้างภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ จึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอให้ อบต. ชำระเงินค่าจ้างพร้อมดอกเบี้ยผัดนัด

ในระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองชั้นต้น คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญของสำนักงานแขวงทางหลวงชนบท โดยได้รับคำแนะนำว่า ใบรับรองคุณภาพแอสฟัลต์จะเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดในใบรับรองคุณภาพ แต่จะนำไปใช้ในชวงใดนั้นขึ้นอยู่กับการบริหารสัญญาของโรงงานผู้ผลิต ซึ่งตามปกติแล้วแอสฟัลต์จะมีอายุการใช้งานได้ประมาณ ๑ ปี กรณีของผู้ฟ้องคดีได้รับการรับรองมาตรฐานจากกรมทางหลวงโดยกำหนดให้ใช้ได้ในวันที่ ๑-๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ นั้น หมายความว่าแอสฟัลต์ที่ผลิตภายในวันดังกล่าวได้รับการรับรองตามมาตรฐานแล้ว ไม่ได้หมายความว่าแอสฟัลต์นั้นหมดอายุการใช้งานภายหลังเวลาดังกล่าว

ต่อมา คณะกรรมการตรวจการจ้างได้มีมติรับงานจ้างเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ และแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปปรับเงินค่าจ้าง แต่ผู้ฟ้องคดีปฏิเสธจนกว่า อบต. จะจ่ายเงินค่าจ้างพร้อมดอกเบี้ย อบต. จึงนำเงินค่าจ้างไปวางทรัพย์ ณ สำนักงานบังคับคดี โดยผู้ฟ้องคดีได้ไปปรับเงินค่าจ้างแล้ว และต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ อบต. ชำระดอกเบี้ยผิดนัด จำนวน ๓,๖๐๔.๙๓ บาท

อบต. จึงยื่นอุทธรณ์คดีต่อศาลปกครองสูงสุด

คดีมีประเด็นปัญหาว่า อบต. กระทำผิดสัญญา และผิดนัดชำระเงินค่าก่อสร้างให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยสรุปได้ว่า คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตรวจและมีมติรับงานจ้างเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ ซึ่งใช้ระยะเวลาถึง ๓๙ วัน นับแต่วันที่ส่งมอบงาน ซึ่งแม้ข้อ ๖๕ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุฯ กำหนดให้คณะกรรมการตรวจการจ้างมีหน้าที่ต้องทำการตรวจผลงานที่ส่งมอบภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบการส่งมอบงาน โดยไม่ได้กำหนดว่า จะต้องตรวจรับงานให้เสร็จสิ้นภายใน ๓ วันก็ตาม แต่ก็กำหนดให้ต้องทำการตรวจรับให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็วที่สุด

ดังนั้น การที่ อบต. ตรวจรับงานนานถึง ๓๙ วัน โดยอ้างเหตุความเคลือบแคลงในคุณภาพผลิตภัณฑ์แอสฟัลต์ จึงต้องขอคำปรึกษาจากหน่วยงานราชการต่าง ๆ ก่อน ทั้งนี้ อบต. มีกองช่างเป็นหน่วยงานภายในซึ่งมีบุคลากรที่มีความรู้และความชำนาญด้านดังกล่าว ที่สามารถให้ข้อมูลและความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาได้ อีกทั้งความรู้เกี่ยวกับอายุการใช้งานของแอสฟัลต์เป็นความรู้ที่มีอยู่ก่อนแล้ว และสามารถแสวงหาไว้ล่วงหน้าหรืออย่างช้าที่สุดก่อนการส่งมอบงานได้ ความล่าช้าดังกล่าวจึงไม่ได้มีเหตุมาจากความผิดของผู้ฟ้องคดี อบต. จึงตกเป็นฝ่ายผิดสัญญา และเป็นผู้ผิดนัดชำระหนี้ (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๙๘/๒๕๖๔)

คดีนี้ ... ถือเป็นแนวทางการปฏิบัติราชการในการพิจารณาตรวจรับงานของผู้มีหน้าที่ซึ่งนอกจากจะต้องตรวจรับงานด้วยความละเอียดรอบคอบตามสัญญาแล้ว ยังต้องตรวจรับงานโดยเร็ว อีกด้วย โดยควรศึกษาหาข้อมูลในงานที่ต้องตรวจรับ ก่อนล่วงหน้าและรีบขอรับคำแนะนำจากผู้ที่มีความรู้ในงานที่ตรวจรับจากภายในหน่วยงานก่อน หากได้ข้อมูลชัดเจนเพียงพอก็อาจไม่จำเป็นต้องปรึกษาหน่วยงานภายนอก ทั้งนี้ เพื่อให้การตรวจรับงานแล้วเสร็จโดยเร็วที่สุดและงานมีคุณภาพถูกต้องตามข้อกำหนดในสัญญาครับ

(ปรึกษาคดีปกครองได้ที่ สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕)